

De nieuwsbrief is een samenwerking van:

- ACOD onderwijs
- COV/COC
- Forum ECM
- KOOGO
- GO!
- OKO
- POV
- ROGO
- Samenlevingsopbouw
- VCLB
- VCOV
- VMC
- VNA
- VSK
- VSOA onderwijs

Deze nieuwsbrief kwam tot stand in de werkgroep nieuwsbrief. Heb je info, suggesties, reacties, vragen of wil je intekenen? Dit kan via de begeleiders diversiteit of bij

bart.vandijck@ovsg.be

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	1
TER INLEIDING	2
INFO ALGEMEEN	2
WIJZIGINGEN AAN HET GELIJKE ONDERWIJSKANSENDECREET	2
PROEFTUINEN EN PROEFPROJECTEN	3
GELIJKE KANSEN OP ONDERWIJS	3
HET JAAR VAN DE KLEUTER	3
ALLOCHTONE JONGEREN EN HOGER ONDERWIJS	4
ISLAMASCHOOL OF ISLAMITISCHE SCHOOL?	4
UITVAL EN PARTICIPATIE IN HET ONDERWIJS	4
MEERTALIGHEID IN HET ONDERWIJS	4
ARMOEDE NABIJ? DIALOOGDAG ARMOEDE EN SOCIALE UITSLUITING	4
LEERRECHT-LEERPLICHT	5
DE SCHOOL VAN DE ONGELIJKHEID	5
EEN KLAS VOL ROMEINSE GODEN EN GODINNEN...HET VENUSPROJECT	5
CONGRES "GRENZELOZE SOLIDARITEIT"	6
NIEUWS UIT DE LOP'S	6
GEGEVENS VAN DE LOP'S	6
INSCHRIJVEN IN EEN BRUSSELSE BASISCHOOL: SCHOOLJAAR 2008-2009	6
AAN DE SLAG	6
TEKENEN VOOR DE TOEKOMST - EEN TOEKOMST ZONDER ARMOEDE BEGINT OP SCHOOL	6
INSPIRATIE VOOR GELIJKE KANSEN	7
BLOCK-OUT	7
NAAR GELIJKE ONDERWIJSKANSEN...	7
LINKS	8
VERNI EUWDE SITE JEUGDRECHT.BE ONLINE	8
EUROPEES JAAR VAN GELIJKE KANSEN	8
STUDIETOELAGEN	8
GOK EN LOP	8

Ter inleiding ...

Waarom is de **LOP-Nieuwsbrief** nu plots veranderd in "**Nieuwsbrief LOP & diversiteit**" vroeg je je al af? Of niet, maar dan vertellen we het toch: omdat de LOP-begeleider ook aan diversiteit werkt. De begeleiders hebben als taak hun vertegenwoordigers binnen de LOP's met raad en daad bij te staan. De opdrachten van de LOP's vind je in

<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=13298>

onder 'Onderafdeling 2, artikel IV,4'

Bovendien verbinden zij er zich toe de doelstellingen van de engagementsverklaring *Diversiteit als meerwaarde* te realiseren. Als je daar echt het fijne wil van weten kan je hier verder lezen:

http://www.ond.vlaanderen.be/berichten/2003/Engagementsverklaring_diversiteit.pdf

In mensentaal: elk van ons helpt zijn organisatie om met diversiteit om te gaan en vooral, om extra aandacht te besteden aan hen die minder kansen krijgen. Samen met alle betrokkenen zoeken we naar haalbare oplossingen. Daarom is de naam LOP-begeleider ook vervangen door begeleider diversiteit.

Fred Braeckman

Diversiteitsbegeleider ACOD Onderwijs
fred.braeckman@acod.be

Info algemeen

Wijzigingen aan het Gelijke Onderwijskansendecreet

Door onderwijsdecreet XVII zijn enkele wijzigingen aangebracht aan het GOK-decreet. Ze zijn van kracht sedert 23 augustus.

Leerlingen met een inschrijvingsverslag voor het buitengewoon onderwijs kunnen zich voortaan inschrijven onder *de ontbindende* voorwaarde van onvoldoende draagkracht. Dit betekent dat de leerling tijdelijk ingeschreven wordt in de nieuwe school en er zeker is van een plaats tot op het moment van de vaststelling van de draagkracht. Bij onvoldoende draagkracht wordt de inschrijving ontbonden op het moment van de beslissing.

Scholen die zich op dezelfde campus bevinden, kunnen inschrijvingen, weigeringen wegens definitieve uitsluiting en de voorrangsregel van broers en zussen laten doorlopen van de ene naar de andere school. Voorwaarde is dat de school dit uitdrukkelijk vermeldt in haar schoolreglement. Het gaat hierbij om de overgang tussen een autonome kleuterschool en lagere school, en in het secundair tussen een autonome eerste graad en bovenbouw.

LOP's hebben er enkele opdrachten bij gekregen. Zo moeten zij vanaf nu gewezen anderstalige nieuwkomers in hun nieuwe school opvolgen, en ouders stimuleren om hun kleuters zoveel mogelijk naar school te sturen.

Om lokaal relevante organisaties toe te laten zoveel mogelijk hun bijdrage te leveren in GOK-materies, is het maximum aantal vertegenwoordigers van socio-economische en /of -culturele partners in het LOP van 4 op 10 gebracht.

De inrichtende machten van scholen en CLB's kunnen zich laten vertegenwoordigen door respectievelijk de directie van de school en het CLB.

In het aangepaste GOK-decreet kan een lid van de koepelorganisatie van inrichtende machten of van de diensten van het gemeenschapsonderwijs geen deel uitmaken van de Commissie Leerlingenrechten. Voor de wijziging van 23 augustus was er ook al onverenigbaarheid met het lidmaatschap van een inrichtende macht.

Hetzelfde geldt voor een medewerker van de federale, van de Vlaamse of van de Brusselse gewestregering.

Het volledige decreet kan je vinden op

<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=13298>

Proeftuinen en proefprojecten

Op 1 november 2007 starten 30 nieuwe proeftuinen rond twee inhoudelijke thema's: 'studie-en beroepskeuze' en 'werkplekleren'. Deze thema's sluiten aan bij de competentieagenda. Met de competentieagenda werken de Vlaamse regering en de sociale partners samen aan een totaalaanpak van talentontwikkeling. Ze trachten hiermee onder meer het aantal schoolverlaters dat zonder startkwalificatie de schoolbanken verlaat terug te dringen. Dit initiatief zal ongetwijfeld de 'diversiteit op de werkvloer' positief beïnvloeden.

Op 1 september 2007 startten negen scholen met een proefproject voor meertalig onderwijs. Gedurende drie jaar zullen deze scholen wetenschappelijk begeleid worden om te experimenteren met 'Content and Language Integrated Learning' (Clil). Met Clil wordt tien à vijftien procent van het wekelijkse lestijdenpakket in een andere taal aangeboden. Leerlingen uit een bepaalde studierichting of graad krijgen één of enkele specifieke vakken in een andere taal. Minister Vandenbroucke wil niet onvoorbereid meertalig onderwijs introduceren in Vlaanderen. De ervaringen van de negen proefprojecten zullen mee bepalen welke weg Vlaanderen inslaat voor meertalig onderwijs. Heel wat Europese landen experimenteren reeds met deze aanpak.

Gelijke kansen op onderwijs

Op 24 oktober organiseert de Koning Boudewijnstichting in samenwerking met ECHO, een Nederlands expertisecentrum in diversiteitsbeleid, en het Vlaams-Nederlands Huis 'de Buren' een debat over gelijke kansen op onderwijs. ECHO Ambassadeurs van 2007 komen spreken over hun ervaringen, waarna de Nederlandse onderwijsminister Ronald Plasterk (o.v.) in gesprek gaat met Vlaams onderwijsminister Frank Vandenbroucke. Ze zullen ingaan op hun ervaringen en aanpak en op wat zij beiden als een absolute prioriteit zien: gelijke kansen op onderwijs, voor iedereen.

Het debat vindt plaats in het Vlaams-Nederlands Huis 'de Buren', Leopoldstraat 6 te 1000 Brussel, van 20 tot 21.30 uur. Voor meer info en voor inschrijvingen (reservatie sterk aanbevolen), raadpleeg de website www.deburen.eu of reserveer via info@deburen.eu

Het Jaar van de Kleuter

Kinderen die niet naar de kleuterklas gaan lopen een leerachterstand op die ze in de rest van hun schoolcarrière nooit meer goedmaken. Dat zegt onderzoek. Toch zijn er elk jaar nog kinderen die in de lagere school starten zonder naar de kleuterschool te zijn geweest.

Dit schooljaar staat het kleuteronderwijs in de spotlights. Het Jaar van de Kleuter wil de deelname aan het Vlaams kleuteronderwijs verhogen. De slogan luidt: 'Meer kleuters in kleinere klassen'. Het beleidsdomein Onderwijs en Vorming voorziet daarvoor extra geld, extra mensen én extra communicatie.

Meer info: www.jaarvandekleuter.be

Allochtone jongeren en hoger onderwijs

Allochtone studenten en afgestudeerden ondernemen acties die de instroom van allochtone jongeren naar het hoger onderwijs bevorderen.

Vier VLEKHO-studenten werkten met volle overgave mee aan het project van vzw Foyer rond 'Instroom van allochtone studenten in het Hoger Onderwijs'. Naast VLEKHO werkten ook VUB, Ehsal, Erasmus, Honim en St-Lukas mee aan het project. De uiteindelijke groep studenten die als 'peergroup educators' functioneerden bestond uit 6 jongens en 12 meisjes, elk met hun eigen allochtone achtergrond. De studenten waren ontzettend gemotiveerd om scholieren te informeren en motiveren rond hoger onderwijs, gezien zij het belang van voorbeeldfiguren zelf hebben ervaren. Zij bezochten vijf Brusselse middelbare scholen, allen met een aanzienlijke aanwezigheid van scholieren met een niet-Europese etnisch-culturele achtergrond. In totaal werden daarmee ongeveer 120 scholieren bereikt, waarvan 3/4de van 'allochtone' afkomst, en 1/4de 'autochtonen'. De sessie vertrekt van een brainstorm en een stellingenspel rond hoger onderwijs, en bouwt verder op een groepsgesprek over de studieplannen van de scholieren.

Islamschool of islamitische school?

Een islamschool ofwel madrassa - Arabisch voor school - is een koranschool of religieuze school waar de islam wordt onderwezen. Opende in Molenbeek een dergelijke school haar deuren? [Lees verder](#).

Uitval en participatie in het onderwijs

Het tweede nummer in de reeks 'Gezinsbeleid in Vlaanderen', een uitgave van de studiedienst van de Gezinsbond, heeft als thema 'Uitval en participatie in het onderwijs'. In de publicatie wordt ondermeer de problematiek van (on)gelijke onderwijskansen, spijbelen, studiekosten en kleuterparticipatie aangekaart. Het themanummer kost 6€ (7€ voor niet-leden) en kan worden besteld op het secretariaat van de studiedienst: 02/5078877 of studiedienst@gezinsbond.be

Meertaligheid in het onderwijs

In onze scholen zitten meer en meer kinderen die thuis een andere taal spreken dan het Nederlands. Spreken allochtone ouders best Nederlands met hun kind? Of kunnen ze ook in hun eigen taal de taalontwikkeling van hun kind stimuleren? Hoe speel je als leerkracht in op die meertaligheid in de klas?

Op die vragen zoekt men een antwoord in het dossier 'Meertaligheid in het onderwijs' in het juninummer van Divers, het tijdschrift van het Vlaams Minderhedencentrum.

De inhoudstafel van het dossier bekijken en bestellen kan op:

<http://www.vmc.be/detail.aspx?id=4655>

Armoede nabij? Dialoogdag armoede en sociale uitsluiting

Tijdens de Dialoogdag over armoede en sociale uitsluiting van 24 september (ICC Gent), georganiseerd door de KBS, leerden we het Nationaal Actieplan (NAP) Sociale Inclusie kennen. Dit is een middel dat de Europese Unie hanteert om haar lidstaten ertoe aan te zetten armoede en sociale uitsluiting te bestrijden. In het NAP wordt gefocust op 3 prioritaire doelstellingen: een goede woning voor iedereen, meer mensen uit risicogroepen aan het werk en het doorbreken van de cirkel van de armoede, vanuit de invalshoek "armoede bij kinderen".

Daarna waren er verschillende werkgroepen. Eén ervan ging na of het NAP zijn weerslag vond in de werkzaamheden van enkele lokale besturen en OCMW's. Zij getuigden over hun zoektocht, goede praktijken, ervaringen, ideeën, moeilijkheden,...

Het Nationaal Actieplan Sociale Insluiting kan je downloaden via <http://www.mi-is.be>

Leerrecht-Leerplicht

Vlaamse ouders stellen zich regelmatig vragen over het leerrecht en de leerplicht van hun kinderen. De Vlaamse overheid heeft daarom een brochure samengesteld, die antwoord geeft op enkele veelgestelde vragen zoals "Moet ik voor mijn zevenjarige zoon steeds een doktersbriefje indienen als hij ziek is?", "Kan mijn dochter op haar zestiende verjaardag deeltijds gaan leren?", "Kan ik een week voor de zomervakantie samen met mijn kinderen (zes en acht jaar) op reis vertrekken?" of "Kan een kind zonder wettige verblijfspapieren toch in een school ingeschreven worden?"

U vindt de brochure Leerrecht-Leerplicht samen met extra informatie op www.ond.vlaanderen.be/leerplicht

De School van de Ongelijkheid

In "De School van de Ongelijkheid" gaan I des Nicaise (universiteitsprofessor en onderzoeker), Nico Hirtt (leerkracht-publicist) en Dirk De Zutter (syndicalist) op zoek naar de mechanismen die de sociale ongelijkheid tussen kansarme en -rijke kinderen in het Vlaams onderwijs versterken, van bij de start in het kleuteronderwijs tot aan de uitstroom in het secundair onderwijs. Om die sociale ongelijkheid te illustreren baseren zij zich op cijfers uit recent Vlaams onderzoek en de PISA 2003-gegevens.

De extreme concurrentie op de scholenmarkt, het beklemtonen van vaardigheden tegenover kritische kennis, het misbruik van het buitengewoon onderwijs als sociale bezemwagen, de té vroege studieoriëntering van leerlingen in ASO, TSO en BSO, het zwakke integratiebeleid van migranten, ...zijn belangrijke factoren van de ongelijkheid op school. Maar de auteurs wijzen ook op een typisch Belgisch fenomeen. De vrijheid van onderwijs voor de onderwijsverstrekkers en de vrije schoolkeuze door de ouders heeft als ongewenst neveneffect dat de variatie tussen scholen in Vlaanderen groter is dan in elk ander land uit het PISA-onderzoek.

In het laatste hoofdstuk bieden de auteurs naast structurele hervormingsvoorstellen een aantal concrete op korte termijn haalbare oplossingen aan. Het basisprincipe is dat de opleiding in het secundair onderwijs langer gemeenschappelijk blijft: het zogenaamde comprehensief onderwijs. De comprehensieve school zal de menselijke capaciteiten in al haar vormen tot ontwikkeling brengen: niet uitsluitend het abstract beschouwende (in het ASO), het manuele (in het BSO/TSO) of het artistieke (in het KSO). De overgang van het comprehensief naar het voortgezet onderwijs (3de graad) moet gebeuren op basis van de voorkeuren en de talenten van de leerlingen en niet op basis van het falen voor talen en/of wiskunde. Ook inzichten en recepten voor de klas- en schoolpraktijk worden daarbij niet vergeten.

Om de wenselijke sociale mix in scholen te bereiken stellen zij o.a. voor om in "witte" scholen een vorm van minimumquota voor de sociaal-zwakkeren te introduceren.

Het boek is verkrijgbaar in de boekhandel of via de website www.epo.be. Kostprijs 19,50 euro.

Een klas vol Romeinse goden en godinnen...het Venusproject

Wat zijn precies de verschillen tussen jongens en meisjes...op studiegebied? Hoe kan een leraar het best op deze verschillen inspelen?

Binnen het project Venus heeft men tests ontwikkeld om aan de hand van persoonlijkheidskenmerken zowel de leerstijl van de leerling als de onderwijsstijl van de leraar te omschrijven.

Een korte omschrijving van het project, waar je ook de tests kan downloaden, vind je op http://www.ond.vlaanderen.be/dbo/projecten/projecten_Venus.htm,

Wil je meer achtergrondinformatie dan kan je je inschrijven voor één van de workshops op http://www.ond.vlaanderen.be/dbo/nl/dbo_seminaries.htm (Jongens en meisjes in de klas)

Congres "Grenzeloze solidariteit"

Op 14 november 2007 (in het provinciehuis van Antwerpen) organiseert het Centrum voor Migratie en Interculturele Studies (CeMI S, Universiteit Antwerpen) in samenwerking met Bond zonder Naam en andere academische partners en organisaties een congres over migratie van mensen zonder papieren (illegale migratie). Doel van het congres is het samenbrengen van mensen uit verschillende maatschappelijke velden (academici, beleid, middenveld, ...) om vanuit verschillende invalshoeken deze thematiek te bespreken. Ook internationale vergelijkingen komen aan bod.

In 8 thematische reflectiegroepen wordt ten gronde nagedacht en gedebatteerd over de actuele topics met betrekking tot illegale migratie.

Zo wil men een positieve bijdrage aan het beleid en de publieke opinie leveren.

De congresstukken worden achteraf gepubliceerd in een boek.

Het volledige programma en het inschrijvingsformulier zijn te vinden op de site:

<http://www.ua.ac.be/main.aspx?c=.CEMIS>

Nieuws uit de LOP's

Gegevens van de LOP's

Bij het begin van het nieuwe schooljaar vonden er enkele verschuivingen en aanpassingen plaats binnen de LOP's

Op <http://www.ond.vlaanderen.be/gok/lop> vind je de meest recente lijst met de LOP's, hun voorzitters en deskundigen.

Inschrijven in een Brusselse basisschool: schooljaar 2008-2009

Komt u vaak in contact met ouders?

Kom dan naar: 'Initiatie in het inschrijvingsrecht in het basisonderwijs', voor mensen die bij hun professionele activiteiten of in hun verenigingsleven vaak in contact komen met ouders.

Het ruime kader van het decreet Gelijke Onderwijskansen I wordt gesitueerd. Er wordt ingezoomd op het inschrijvingsrecht. Stap voor stap worden de inschrijvingen voor het schooljaar 2008-2009 in de Brusselse basisscholen overlopen. U krijgt tal van praktische tips en gratis het nodige materiaal om te verspreiden bij de ouders.

Meer info, de data en locaties van de 3 initiatie momenten vindt u op

<http://www.vgc.be/Onderwijs/Initiatieven/ouderondersteuning/Initiatie+in+het+inschrijvingsrecht.htm>

Aan de slag

Tekenen voor de toekomst - Een toekomst zonder armoede begint op school

Kinderen en jongeren dromen van de toekomst. Hun leven ligt voor hen en ze kijken er gretig naar uit. Brandweerman, balletdanseres, een fijne job of een gelukkig gezin.

Niemand droomt ervan om ooit arm, werkloos of langdurig ziek te worden. En toch wordt dit de harde realiteit voor veel leerlingen. Daarom voert Welzijnszorg, samen met verschillende andere partners (de ouderkoepels, de Vlaamse scholierenkoepel, het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, de onderwijskoepels, de koepel van de vrije centra voor Leerlingenbegeleiding) campagne. Jongeren verdienen alle kansen om hun toekomst waar te maken. En die toekomst zonder armoede begint op school!

Met de campagne tekent men voor:

- een school zonder uitsluiting
- een 'brede' school
- een warme en sterke school
- een school met een brede basisvorming

In het onderwijsdossier van Welzijnszorg vind je een schooljaar lang verhalen van leerlingen, ouders, leerkrachten, directies en tal van andere mensen die zich inzetten voor gelijke kansen in het onderwijs. Ook de minister van Onderwijs vertelt hoe hij armoede op school wil aanpakken. Tien portretten in woord en beeld! Een heel pak informatie over armoede en onderwijs.

Meer info over de campagne, het onderwijsdossier bestellen (10€):

<http://www.welzijnszorg.be/campagnesite>

Inspiratie voor gelijke kansen

Gelijke kansen bieden aan elke leerling is een uitdaging. Hoe doe je dat concreet? Tijdens een 'inspiratiedag' maak je in twee workshops kennis met enkele minder bekende praktijkvoorbeelden uit de verschillende provincies. Het project steunt op pijlers als 'Hoe schat je de slaagkansen op voorhand in?' en 'Hoe pas je een gelijkaardig project zelf toe?'. Doelgroep zijn onderwijsmedewerkers van integratiecentra, integratiediensten en onthaalbureaus, het onderwijsopbouwwerk en iedereen die inspanningen doet om het GOK-decreet ten volle te laten werken. De inspiratiedag vindt plaats op 8 november van 9.30 uur tot 16 uur en is een initiatief van Het Vlaams Minderhedencentrum en Samenlevingsopbouw Vlaanderen. Deelnemen kost 13 euro en je kan online inschrijven.

Meer lezen over de inspiratiedag en inschrijven

<http://www.vmc.be/vorming.aspx?id=4867>

Block-out

Met het spel Block-out worden de spelers de leerlingen van een klas. De hele klas probeert zo snel mogelijk in het zesde middelbaar te geraken. Bij sommigen is de achterstelling een blok aan hun been. Zij krijgen moeilijkere opdrachten en geraken trager vooruit. Hoe reageert de rest van de klas hierop? Zijn ze solidair? Of spelen ze het spel individueel en proberen ze primus van de klas te worden? In dit spel komt het erop aan om zo snel mogelijk uit de schoolblok te geraken, mét diploma! Block-out is een actief spel voor jongeren van 12 tot 18 jaar, op maat van jeugdgroepen en klassen in het secundair onderwijs die dit thema op een andere manier willen aankaarten. Deze kant-en-klare spelbundel (inclusief spelbord) kost 4€ en kan besteld worden via

<http://www.welzijnszorg.be/campagnesite/materialen>

Naar gelijke onderwijskansen...

Zo luidt de titel van de eindverhandeling die Lize Van Dijck, studente in de politieke en sociale wetenschappen van de UA met succes verdedigd heeft.

Zij sprak met ouders, leerlingen – zowel autochtone als allochtone- met leraars en

directeurs. Aan de hand hiervan heeft zij een beeld geschetst van de manier waarop de betrokkenen zelf het GOK-beleid ervaren. Ze liet hen vertellen wat zij als prioritair zien binnen het ruime proces van opvoeden en opgroeien.

Iedereen is het er roerend over eens dat het doorgeven van waarden en normen en het aanbieden van structuur uiterst belangrijk zijn in de opvoeding van jongeren. Die jongeren zelf vinden wel dat zij daarin te weinig gekend worden.

Problematisch blijft de manier waarop er tussen de verantwoordelijken gecommuniceerd wordt en het feit dat de verschillende ondersteunende instanties – zowel binnen als buiten het onderwijs- te weinig hun krachten bundelen om zo tot een beter resultaat te komen.

Een hart onder de riem dus voor alle LOP-medewerkers: samenwerking en duidelijke communicatie is zeker geen nutteloos tijdverdrijf.

Ook een schouderklopje voor alle brede school- en andere initiatieven die zoveel mogelijk 'samen met anderen' aan de weg timmeren.

De volledige versie van de eindverhandeling kan u lezen op:

<http://www.ua.ac.be/wetenschapswinkel> (onder publicaties - onderzoeksrapporten - 2006-2007).

Langs deze weg willen wij alle ouders, leraars, directeurs en leerlingen bedanken die een deel van hun vrije tijd hebben opgeofferd om aan dit onderzoek mee te werken.

Links

Vernieuwde site Jeugdrecht.be online

www.jeugdrecht.be is een initiatief van de Ondersteuningsstructuur Bijzondere Jeugdzorg en het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk en geeft informatie over jeugdrecht. De site richt zich tot praktijkwerkers met vragen over rechten van kinderen en jongeren.

Europees jaar van gelijke kansen

2007 is het Europees jaar van gelijke kansen voor iedereen. Het centrum voor gelijke kansen en voor racismebestrijding, Koningstraat 138, 1000 Brussel tel 02/212 30 00 organiseert dit jaar heel wat evenementen. U kunt de activiteitenkalender bekijken op <http://equality2007.europa.eu> of EU2007@cntr.be, mevr. Nadine Brauns.

Studietoelagen

Op www.studietoelagen.be vind je meer info over de schooltoelagen voor kinderen in het secundair en hoger onderwijs. Vanaf dit schooljaar zijn de inkomensgrenzen fors verhoogd. Als je een elektronische identiteitskaart en een kaartlezer hebt kan je er ook online je aanvraag invullen.

GOK en LOP

Op www.ond.vlaanderen.be/gok van het departement onderwijs vind je informatie over gelijke onderwijskansen en de LOP's: de regelgeving, brochures, een DVD,...

www.lop.be is de gezamenlijke website van een aantal LOP's. Je kan er van deze LOP's info, thema's, verslagen,...vinden.